

Васильківський Анатолій Олегович,

аспірант

Національної академії

керівних кадрів культури і мистецтв

orcid.org/0009-0007-5190-4586

dkr3123.avasytkivskyi@dakkkim.edu.ua

КОНЦЕРТ ЯК ТРАНСЛЯТОР СУСПІЛЬНО-ДЕРЖАВНИХ ЦІННОСТЕЙ

Мета статті полягає у теоретичному осмисленні концерту як дієвого транслятора суспільно-державних цінностей, їх практичної актуальності, реалізації та результативності. Методологія дослідження включає загальнонаукові принципи систематизації та узагальнення досліджуваної проблеми, які дали змогу визначити, науково обґрунтувати наявні теорії та підходи до розуміння таких понять, як: концерт, суспільно-державні цінності, соборність, самобутність, воля, гідність. Застосування аксіологічного підходу дало можливість виявити в розглянутих теоріях ціннісно-орієнтований характер, окреслити персоналізовані наукові позиції щодо симбіозу музики, концерту та цінностей. Використання аналітичного методу сприяло виявленню актуальної культурологічної проблематики для подальших досліджень феномену концерту та концертної діяльності з точки зору її символічного потенціалу. Наукова новизна дослідження полягає у культурологічному осмисленні концерту як особливої форми публічної культурної практики, що виконує функцію трансляції суспільно-державних цінностей. Висновки. Концерт як транслятор суспільно-державних цінностей набуває особливої ваги у період суспільних випробувань, з якими стикається Україна щодня. Креативне поєднання різних інструментів концертного впливу дозволяє візуально репрезентувати національну ідентичність, підсилити символічний та комунікативний потенціал публічного образу державних служб. Інтеграція елементів національного колориту, від традиційних мелодичних інтонацій, фольклорних мотивів, автентичних інструментів та символічних образів у концертному виконавстві посилює емоційно-ціннісний вплив музики, актуалізуючи у слухачів відчуття волі, гідності та культурної самоідентифікації. Національний колорит у концертному виконавстві виступає важливим інструментом формування ціннісних орієнтирів, зокрема ідеалів свободи та людської гідності. У викликах війни трансляція через концертну діяльність таких суспільно-державних цінностей, як: соборність, самобутність, воля та гідність набуває визначальної ваги, де концерт стає інструментом культурної консолідації, символом духовної стійкості та емоційної мобілізації суспільства. У воєнний час концерт стає інструментом культурної стійкості: він допомагає суспільству зберігати надію, підтримувати одне одного та демонструвати силу культури навіть у найскладніших обставинах.

Ключові слова: концерт, суспільно-державні цінності, соборність, самобутність, воля, гідність.

Vasytkivskyi Anatoly,

Postgraduate Student

National Academy of Management Culture and Arts

orcid.org/0009-0007-5190-4586

dkr3123.avasytkivskyi@dakkkim.edu.ua

CONCERT AS A TRANSLATOR OF SOCIAL AND STATE VALUES

The purpose of the article is to theoretically understand the concert as an effective translator of social and state values, their practical relevance, implementation and effectiveness. The research methodology includes general scientific principles of systematization and generalization of the problem under study, which made it possible to identify and scientifically substantiate existing theories and approaches to understanding such concepts as: concert, social and state values, unity, identity, will, dignity. The use of an axiological approach made it possible

to identify the value-oriented nature of the theories under consideration, to outline personalized scientific positions on the symbiosis of music, concert and values. The use of an analytical method contributed to the identification of relevant cultural issues for further research into the phenomenon of the concert and concert activity from the point of view of its symbolic potential. The scientific novelty of the study lies in the cultural understanding of the concert as a special form of public cultural practice that performs the function of translating social and state values. Conclusions. The concert as a translator of social and state values acquires special importance during the period of social challenges that Ukraine faces every day. The creative combination of various instruments of concert influence allows us to visually represent national identity, strengthen the symbolic and communicative potential of the public image of state services. The integration of elements of national color, from traditional melodic intonations, folklore motifs, authentic instruments and symbolic images in a concert performance enhances the emotional and value impact of music, actualizing the listeners' sense of will, dignity and cultural self-identification. National color in a concert performance is an important tool for the formation of value orientations, in particular the ideals of freedom and human dignity. In the challenges of war, the transmission through concert activities of such socio-state values as: unity, originality, will and dignity acquires decisive importance, where the concert becomes an instrument of cultural consolidation, a symbol of spiritual stability and emotional mobilization of society. In wartime, the concert becomes an instrument of cultural stability: it helps society to maintain hope, support each other and demonstrate the power of culture even in the most difficult circumstances.

Key words: concert, socio-state values, unity, originality, will, dignity.

Актуальність теми дослідження. Концерт як публічна подія є тим культурно-мистецьким заходом, під час якого встановлюється емоційний контакт між музикою, виконавцями і глядачами. Потенціал концерту полягає в мистецькій сукупності можливостей і емоційних впливів, які поширюються на людину, суспільство. Концерт це не просто розвага, а й важливий інструмент комунікації, освіти та формування цінностей.

У культуротворчому сенсі, трансляція цінностей через концертні номери є дієвим засобом, коли завдяки музиці, виконавській майстерності, якісній режисурі передаються моральні, суспільні, державні норми та культурні традиції, формується національна ідентичність, передаються соціальні ідеали.

Сьогодні концерт в українській реальності це не просто інструмент популяризації музичного мистецтва, це потужний засіб консолідації, солідарності та спротиву. Адже музика допомагає людям зменшити стрес, пережити складні емоції та відчувати надію. Концерти під час війни є тими особливими культурними подіями, які проводяться у складних умовах воєнного часу. Вони виконують не лише розважальну функцію, а й підтримують моральний дух всіх хто веде боротьбу України за незалежність.

Саме різноманітна багатofункціональність концертної події є актуальним проблемним полем для культурологічного теоретико-практичного осмислення. Адже концерт у системі трансляції цінностей відіграє важливу роль і розглядається не просто як масова розважальна

концертна подія, а як дієвий транслятор суспільно-державних ціннісних наративів.

Аналіз досліджень і публікацій. Суспільно-державні цінності України є важлива системою національного державотворення. Принципи, норми, національна ідея визначають основи життя суспільства та держави, об'єднують громадян і спрямовують розвиток країни в державних інтересах. Місія суспільно-державних цінностей полягає у формуванні уявлення про те, якою має бути держава, взаємини між людьми та відповідальність громадян.

Популяризація суспільно-державних цінностей є обов'язковим свідомих громадян і поширюється такий обов'язок на всі сфери діяльності людини.

Організаційно-практичний симбіоз концертної діяльності і суспільно-державних цінностей є в проблемному полі української науки, але розглядаються фрагментарно і з різних концептуальних позицій.

У теорії концертування Вільчинський Д. виокремлюючи культурологічну перспективу досліджень концертування наголошує на важливості «аналізу соціокультурних контекстів сценічних виступів, роль виконавців у формуванні музичних ідентичностей та сприйняття музики як частини культурного канону» (Вільчинський, 2024, с. 325)

Дослідниця Бурган І. розглядаючи проблематику культурного діалогу в сучасній теорії і практиці концертування визначає масштабність і публічність концертної діяльності, як потенційний міжкультурний контакт, де відбувається

проникнення і занурення і ціннісний світ музичними засобами. Дослідниця дійшла висновку, що «актуальні тенденції розвитку концерту і концертування відображають такі глобальні процеси в культурі, як культурний обмін, діалог у культурі і діалог культур. Саме засобами музичної культури створюється особлива риторично-діалогічна ситуація, завдяки якій здійснюється діалогічна взаємодія культур у сучасному світі» (Бурган, 2019, с. 131).

Вивчення генезису розвитку музично-естетичних цінностей особистості Сергієнко А. наголошує на ціннісно-смысловому наповненні музичної освіти. Дослідник визначає, що саме «участь у музично-педагогічному житті України представників різних національних шкіл активно впливала на розвиток музичної культури, що сприяло професіоналізації усіх її сторін, у тому числі освіти» (Сергієнко, 2014, с. 219).

Аналізуючи аксіологічні доміанти філософії музики Тарапата-Більченко Л. констатує, що «статус «аксіологічна доміанта» в оптиці філософії музики заслуговують ті світоглядні ідеї, які інваріантно присутні в різних музично-теоретичних системах та належать до апікальних рівнів загальнолюдських цінностей» (Тарапата-Більченко, 2016, с. 16).

Подібну наукову позицію підтримує і Туровська Н. Дослідниця розглядаючи концертно-філармонічну діяльність як елемент просвітництва молоді також підтримує думку багатьох вчених, про це, що «саме музичне просвітництво визначається потужним засобом формування духовноморальних та ціннісних орієнтацій особистості, що обумовлює його принципову важливість, зокрема й у процесі фахової підготовки майбутніх педагогів-музикантів» (Туровська, 2018, с. 70).

Українські вчені Потапчук Т., Клепар Т., Фабрика-Процька О. виокремлюючи пріоритет морально-духовних цінностей в музичному мистецтві одностайні у ствердженні, що саме «завдяки морально-духовним цінностям, музичне мистецтво, особливо духовна музика, дає людині можливість пережити чуже життя як своє, збагатитися досвідом багатьох поколінь, зробити його фактом свого буття» (Потапчук, Клепар, Фабрика-Процька, 2021, с. 101).

Теоретико-практичної трансформації зазнала проблематика ціннісного феномену

концерту під час війни проти України. Дослідники Вишнівська Т. та Сварник Б. порушуючи питання про виняткову роль благодійного концерту в соціокультурному сьогодні визначають його функціональні переінакшення. Благодійний концерт сьогодні є інструментом моральної підтримки, єдності, спротиву та відчуття свободи спонукаючи учасників концерту до рішучих дій (Вишнівська, Сварник, 2023).

Дослідниця Мартинова І. осмисливши проблематику валоризації військово-оркестрового виконавства з позицій системи сучасних соціокультурних та моральних цінностей, дійшла висновку, що «у процесі концертного виступу оркестр і слухачі об'єднуються тембрально-акустичною енергетикою у єдиний культурний простір, у якому колектив військових музикантів репрезентує взірць соціуму художньо обдарованих індивідуальностей, об'єднаних у цілісність гуманістичною спрямованістю мистецької ідеї» (Мартинова, 2024, с. 326). Мартинова І. віддає ціннісний пріоритет військовим оркестрам в системі формування державних цінностей.

Вищерозглянуті теоретичні підходи до осмислення феномену концерту, музики в системі формування ціннісних орієнтирів дозволили констатувати про актуальність досліджень проблематики концерту як транслятора суспільно-державних цінностей, адже цілісного дослідження такого тематичного ракурсу в культурологічному знанні не виявлено.

Мета статті полягає у теоретичному осмисленні концерту як дієвого транслятора суспільно-державних цінностей, їх практичної актуальності, реалізації та результативності.

Виклад основного матеріалу. Для більш чіткого розуміння суспільно-державних ціннісних орієнтирів, варто звернутися до нормативних документів, які їх визначають.

У статті 6 Закону України «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності» суспільно-державні (національні) цінності України визначаються, як «концептуальна основа та консолідуючі чинники утвердження української національної та громадянської ідентичності, фундаментом для гармонізації інтересів людини, забезпечення стабільності в суспільстві та сталого розвитку держави» (2023). До основних

суспільно-державних цінностей України належать: соборність, самобутність, воля і гідність (2023). Популяризація суспільно-державних цінностей України та формування на їх основі української національної та громадянської ідентичності є головною метою Державної цільової соціальної програми з утвердження української національної та громадянської ідентичності на період до 2028 року. Програмою передбачена участь всіх інституцій в системі формування і популяризації суспільно-державних цінностей України, закладів культури, організацій та підприємств сфери культури зокрема (2024).

Концертні організації, які на професійному рівні займаються плануванням, організацією та проведенням музичних і розважальних заходів, для забезпечення основних засад державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності зобов'язані визначати пріоритет суспільно-державних цінностей в концертній діяльності.

Соборність України, як ключовий контекст в концертах, можна розглядати як культурно-патріотичну подію, що має не лише мистецьке, а й ціннісно-сміслові значення. Такі концерти часто проводяться до Дня Соборності України, символічним виміром є Акт Злуки, як історична основа свята Соборності. Концертна подія в цьому контексті виконує функцію символічної репрезентації єдності українських земель та спільної історичної пам'яті. Через музику, слово, сценічні образи формується культурний наратив про: єдність України, спільну боротьбу за незалежність, солідарність українського суспільства.

Ідентифікаційною особливістю концертної програми та номерів до Дня Соборності є патріотичні пісні, народна, академічна та сучасна музика, яка функціонально формує музичну репрезентацію української національної ідентичності.

В умовах війни концерти до Дня Соборності набуває додаткового значення та соціально-консолідаційного змісту, від підтримки морального духу до демонстрації культурної стійкості та загальнонаціонального спротиву.

Тодорук Дмитро, режисер-постановник Гала-концерту, якій було організовано і проведено в Київському академічному муніципальному театрі опери та балету присвяченого до Дня Соборності України прокоментував

концертну подію, так «День Соборності, День Злуки – день, коли Україна проголосила на весь світ про свою єдність. Наш концерт – це твори українських композиторів ХХ століття, представників різних областей України. Хтось зумів лавірувати між пазурами комуністичного стерв'ятника, комусь судилися табори і мученицька загибель. Але музика і перших, і других сповнена любові до рідної землі! І цю любов ми хочемо вкотре пробудити і пережити 22 січня на сцені Київської опери!» (Тодорук, 2026).

Як ідейна місія концерту та його концептуальна основа прослідковується через самобутність, яка спрямована на утвердження унікальності національної культури, її історичної тяглості та ціннісної системи. У контексті концертного виконавства самобутність виступає не лише естетичною характеристикою, а й смислотворчим принципом, що визначає зміст, репертуар і художню форму події.

Як культурна ідея, самобутність у концертній програмі проявляється через звернення до національних музичних традицій, фольклорних мотивів, історичних символів та мовної автентичності. Така орієнтація сприяє збереженню культурної спадщини та водночас формує сучасний образ української культури у публічному просторі. У такому сенсі концерт стає платформою культурної репрезентації, де мистецтво транслює: національні смисли і цінності; історичну пам'ять народу; духовні та естетичні орієнтири суспільства.

До художніх засобів реалізації самобутності в концертній події, його різних елементів можна віднести: репертуар (народні пісні, твори українських композиторів, сучасні патріотичні композиції); музичні інструменти, що мають національне звучання (бандура, сопілка, трембіта); сценічні образи і костюми, які відтворюють культурні символи; поєднання традиційних і сучасних музичних стилів. Завдяки таким інструментам, концертна програма створює естетичний образ національної унікальності, що підсилює відчуття культурної приналежності глядачів.

Яскравим прикладом прояву самобутності через концертну подію є виступ оркестру Державної служби України з надзвичайних ситуацій на залізничній станції «Київ-Пасажирський». Під час виконання найвідомішої пісні

української співачки Руслани Лижичко «Дикі танці» було використано традиційний український духовий музичний інструмент – трембіту. У композиції вдало використано елементи гуцульської музичної традиції, від ритмів карпатського фольклору до звучання музичних інструментів, які не можна зустріти щодня. Такий режисерський задум занурив присутніх у колорит карпатських мелодій.

Через поєднання службової форми і українського колориту створена унікальна концертна практика з самобутніми культурними та естетичними ефектами. Таке поєднання передбачає синтез двох важливим складових: службова форма, як символ дисципліни, державності, мужності, професійної ідентичності та український самобутній колорит, як елемент національної культури, традицій, символів. У загальному результаті формується візуальний образ, який поєднує функціональність і національну ідентичність, нагадує про унікальну самобутність української культури.

Використання самобутніх національних колоритів у концертних програмах сприяє актуалізації історико-культурної пам'яті та формує у слухачької аудиторії відчуття волі, свободи, гідності й причетності до національної спільноти.

Формування відчуття волі і гідності через концертну практику можна розглядати як важливий соціокультурний аспект концертного

виконавства, у якому музичне мистецтво впливає не лише на емоційну сферу, а й на морально-вольові якості особистості та спільноти. Концертна подія стає простором, де через художній досвід актуалізуються у цінності стійкості, відповідальності та внутрішньої сили.

Саме під час концертної взаємодії між виконавцем і аудиторією формується те колективне емоційно-сміслові поле, яке здатне мобілізувати внутрішні ресурси людини. Музичні образи, тексти пісень і сценічні символи можуть транслювати ідеї боротьби, гідності та витривалості, що сприяє формуванню вольових установок.

Отже, концерт є не просто простором вольового переживання, а й засобом, що дозволяє відчувати людську гідність у своїх духовно-моральних і державницько-громадянських позиціях.

Висновки. Концерт як транслятор суспільно-державних цінностей набуває особливої ваги у період суспільних випробувань, з якими стикається Україна щодня.

Креативне поєднання різних інструментів концертного впливу дозволяє візуально репрезентувати національну ідентичність, підсилити символічний та комунікативний потенціал публічного образу державних служб. Адже, інтеграція елементів національного колориту, від традиційних мелодичних інтонацій, фольклорних мотивів, автентичних інструментів та символічних образів у концертному

Рис. 1. Концерт оркестру Державної служби України з надзвичайних ситуацій

виконавстві посилює емоційно-ціннісний вплив музики, актуалізуючи у слухачів відчуття волі, гідності та культурної самоідентифікації. Саме національний колорит у концертному виконавстві виступає важливим інструментом формування ціннісних орієнтирів, зокрема ідеалів свободи та людської гідності.

У викликах війни трансляція через концертну діяльність таких суспільно-державні цінності, як: соборність, самобутність, воля та гідність набуває визначальної ваги, де концерт стає інструментом культурної консолідації, символом духовної стійкості та емоційної мобілізації суспільства. У воєнний час концерт

стає інструментом культурної стійкості: він допомагає суспільству зберігати надію, підтримувати одне одного та демонструвати силу культури навіть у найскладніших обставинах.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з аналізом концертних практик як інструменту культурної комунікації та трансляції суспільно-державних цінностей. Особливої уваги потребує вивчення символічного потенціалу концертних програм, їхнього впливу на формування колективної пам'яті, національної ідентичності та культурної солідарності суспільства, зокрема в умовах викликів українського сьогодення.

Список використаних джерел:

- Вільчинський, Д. Ю. (2024). Теорія концертування як об'єкт міждисциплінарних наукових досліджень. *Матеріали звітної наукової вебконференції викладачів, докторантів, аспірантів університету за 2023 рік Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника*, 1–5 квітня 2024 р., м. Івано-Франківськ. Електронне видання. Івано-Франківськ : Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника. С. 324–325.
- Burhan, I. (2019). Культурний діалог у сучасній теорії та практиці концертування. *Часопис Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського*. № 1(42). С. 123–134. URL: [https://doi.org/10.31318/2414-052x.1\(42\).2019.160750](https://doi.org/10.31318/2414-052x.1(42).2019.160750) (дата звернення: 12.02.2026).
- Сергієнко, А. В. (2014). Генезис розвитку музично-естетичних цінностей особистості. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*. № 2. С. 212–221. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vlup_2014_2_28 (дата звернення: 12.02.2026).
- Тарапата-Більченко, Л.Г. (2016). Аксиологічні домінанти філософії музики. *Актуальні питання мистецької освіти та виховання: зб. наук. праць*. № 1. С. 12–19.
- Негребецька, О. (2012). Ціннісний контекст музичної культури. *Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія: Педагогічні науки*. Вип. 107(2). С. 38–45. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nz_p_2012_107\(2\)_8](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nz_p_2012_107(2)_8) (дата звернення: 12.02.2026).
- Потапчук, Т., Клепар, М., Фабрика-Процька, О. (2021). Музичне мистецтво як засіб формування морально-духовних цінностей молодших школярів. *Іноватика у вихованні: зб. статей*. Вип. 14. С. 100–107. URL: <https://doi.org/10.35619/iiv.v1i14.346> (дата звернення: 12.02.2026).
- Вишнівська, Т. О., Сварник, Б. В. (2023). Благодійні естрадні концерти сучасного соціокультурного простору. *Актуальні дискурси мистецтва естради: традиції та європейська інтеграція: матеріали III Всеукр. наук. конф.*, Київ, 21 квіт. 2023 / КНУКІМ, КУК ХДАМ. С. 176–180.
- Мартинова, І. В. (2024). Концертна діяльність військових оркестрів як культури. *Культурологічний альманах*. № 3. С. 322–328. URL: <https://doi.org/10.31392/cult.alm.2024.3.37> (дата звернення: 12.02.2026).
- Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності : Закон України. Із змінами від 06.06.2024 № 2834-IX. *Відомості Верховної Ради*. 2023. № 46, ст. 116. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2834-20#Text> (дата звернення: 12.02.2026).
- Про затвердження Державної цільової соціальної програми з утвердження української національної та громадянської ідентичності на період до 2028 року : постанова Кабінету Міністрів України від 30 липня 2024 р. № 864. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/864-2024-%D0%BF#Text> (дата звернення: 12.02.2026).
- До дня Соборності України / Дмитро Тодорук. URL: <https://kyivoperatheatre.com.ua/show/do-dnya-sobornosti-ukrayiny/#:~:text=%D0%94%D0%BE%20%D0%B4%D0%BD%D1%8F%20%D0%A1%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%80%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8%20%E2%8B%86%20%D0%9A%D0%B8%D1%97%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D0%9E%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B0> (дата звернення: 12.02.2026).
- Концерт оркестру Державної служби України з надзвичайних ситуацій. URL: <https://www.facebook.com/photo/?fbid=1365180775649808&set=pcb.1365194458981773> (дата звернення: 12.02.2026).

References:

- Vilchynskiy, D. Yu. (2024). Teoriia kontsertuvannia yak ob'ekt mizhdystsyplinarnykh naukovykh doslidzhen [The theory of concert performance as an object of interdisciplinary research]. *Proceedings of the reporting scientific web conference of teachers, doctoral students and postgraduate students of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University for 2023* (April 1–5, 2024, Ivano-Frankivsk), 324–325.
- Burhan, I. (2019). Kulturnyi dialoh u suchasniy teorii ta praktytsi kontsertuvannia [Cultural dialogue in modern theory and practice of concert performance]. *Journal of the Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine*, 1(42), 123–134. [https://doi.org/10.31318/2414-052x.1\(42\).2019.160750](https://doi.org/10.31318/2414-052x.1(42).2019.160750).
- Serhiienko, A. V. (2014). Henezys rozvytku muzychno-estetychnykh tsinnosti osobystosti [Genesis of the development of musical and aesthetic values of personality]. *Bulletin of Taras Shevchenko Luhansk National University. Pedagogical Sciences*, 2, 212–221. http://nbuv.gov.ua/UJRN/vlup_2014_2_28.
- Tarapata-Bilchenko, L. H. (2016). Aksiolohichni dominanty filosofii muzyky [Axiological dominants of the philosophy of music]. *Topical Issues of Art Education and Upbringing*, 1, 12–19.
- Nehrebetska, O. (2012). Tsinnisnyi kontekst muzychnoi kultury [The value context of musical culture]. *Scientific Notes of Volodymyr Vynnychenko Kirovohrad State Pedagogical University. Series: Pedagogical Sciences*, 107(2), 38–45. [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nz_p_2012_107\(2\)_8](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nz_p_2012_107(2)_8).
- Potapchuk, T., Klepar, M., & Fabryka-Protska, O. (2021). Muzychne mystetstvo yak zasib formuvannia moralno-dukhovnykh tsinnosti molodshykh shkoliariv [Musical art as a means of forming moral and spiritual values of primary school students]. *Innovations in Education*, 14, 100–107. <https://doi.org/10.35619/iuu.v1i14.346>.
- Vyshnivska, T. O., & Svarnyk, B. V. (2023). Blahodiini estradni kontserty suchasnoho sotsiokulturnoho prostoru [Charity pop concerts in the modern socio-cultural space]. *Proceedings of the III All-Ukrainian Scientific Conference "Actual Discourses of Pop Art: Traditions and European Integration"* (Kyiv, April 21, 2023), 176–180.
- Martynova, I. V. (2024). Kontsertna diialnist viiskovykh orkestriv yak kultury [Concert activity of military orchestras as culture]. *Culturological Almanac*, 3, 322–328. <https://doi.org/10.31392/cult.alm.2024.3.37>.
- Law of Ukraine. (2023). *On the basic principles of state policy in the field of strengthening Ukrainian national and civic identity* (with amendments of June 6, 2024 No. 2834-IX). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2834-20>.
- Cabinet of Ministers of Ukraine (2024). *On approval of the State target social program for strengthening Ukrainian national and civic identity until 2028* (Resolution No. 864, July 30, 2024). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/864-2024-p>.
- Todoruk, D. (n.d.). Do dnia Sobornosti Ukrainy. Kyiv Opera. <https://kyivoperatheatre.com.ua/show/do-dnya-sobornosti-ukrayiny/>.
- State Emergency Service Orchestra Concert (n.d.). Facebook. <https://www.facebook.com/photo/?fbid=1365180775649808&set=pcb.1365194458981773>.

Дата першого надходження статті до видання: 12.03.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 06.04.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 29.05.2026